

Perfil Amb 'Wonder', història de superació protagonitzada per un nen amb una greu deformitat a la cara, Raquel Jaramillo Palacio ha aconseguit propulsar un moviment juvenil. Parlem amb l'autora a Nova York

El nen elefant i el triomf de l'amabilitat

ANTONIO LOZANO

Amb *Wonder*, una història tendra de superació protagonitzada per un nen amb una greu deformitat al rostre, R.J. Palacio no només ha aconseguit un supervendes en l'àmbit anglosaxó sinó propulsar un moviment juvenil pels Estats Units a favor de les bones accions.

Una reunió interminable amb la xarxa comercial de Workman Publishing, segell del qual és directora creativa i responsable en la divisió infantil, ha fet que Raquel Jaramillo arribi tres quarts d'hora tard a la cafeteria Sweet Revenge, situada a la cantonada de les seves oficines al downtown de Manhattan. Accelerada i panteixant, irromp al local cridant el nom del periodista per sobre de la bossa nova que sona i endormisca la clientela. S'excusa mil vegades i s'ofereix a compensar mínimament l'ofès convidant-lo a prendre alguna cosa. En coherència amb el lloc de la cita, la revenja adopta la forma d'una copa de vi afruitat. Un brindis per fer les paus i comencem.

El concepte de "cara" resulta d'allò més útil per recórrer la figura polivalent de qui ha adoptat el nom artístic d'R.J. Palacio. Durant dues dècades, aquesta expressiva dona per qui corre sang llatinoamericana ha format part de la indústria editorial des de l'àmbit del disseny. Cosa que podem considerar tant la seva cara oculta (qui està familiaritzat amb els implicats en l'apartat estètic del llibre?) com la seva cara més visible (és ben coneguda la rellevància d'una presentació atractiva sobre l'impuls de venda). Després de passar pels departaments creatius de Scribner i St Martin Press, Palacio va assumir la direcció del de Henry Holt. Per tant, encara que ningú no reconegui la seva cara pel carrer, qualsevol que entre el 1990 i el 2007 s'hagi topat amb un llibre de Paul Auster, Sue Grafton, Thomas Pynchon o Salman Rushdie –entre un llarg etcètera de portades– en les edicions americanes, estava contemplant la seva firma. "Va arribar un moment en què vaig voler desplaçar-me a l'interior dels lli-

bres i allunyar-me de la seva façana, per això primer em vaig fer editora i, en el següent pas evolutiu lògic, em vaig dedicar a escriure'ls".

Redempció literària

Una cara que causava espant quan hauria d'haver despertat comprensió i tendresa va ser el desencadenant. Un dia va entrar en un establiment amb la seva filla de tres anys i

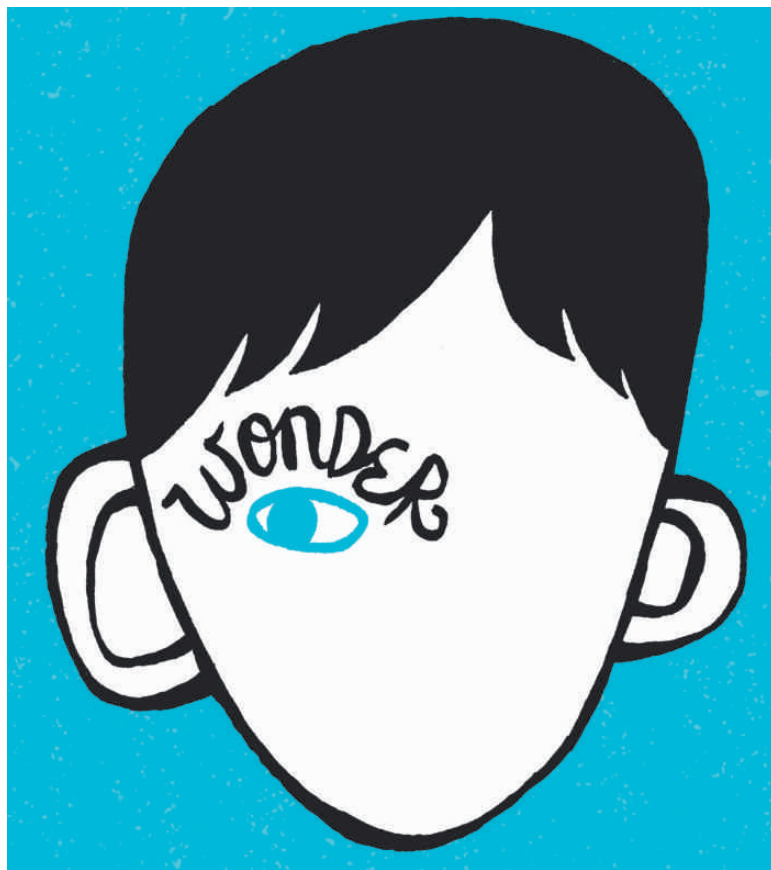
arribar per la via literària, i és que *Wonder* (*La lección de August* en la seva versió castellana) situa el protagonista, que podria ser un equivalent infantil de *L'home elefant*, en el repte d'adaptar-se a la seva tardana incorporació a una escola, que de retruc posa a prova el gest moral i revela la naturalesa del caràcter dels companys, els professors i els pares dels alumnes

gran que hi ha. El risc de sentimentalisme i moralina era tan estratosfèric, que Palacio va decidir no preocupar-se en absolut pels nivells de sucre de la història. "La vaig escriure pensant en aquesta nena i en els meus fills, no en els adults, vaig intentar que els nens empatitzessin amb altres nens amb problemes, per la qual cosa, sense voler sermonar ni tenir violins de fons tota l'estona, no em va importar apuntar al cor ni vaig evitar la recerca d'un final feliç".

Els grans van acudir a la crida de la bondat –generalitzades ressenyes positives en mitjans com *The New York Times*, *Publisher's Weekly*, *Booklist*... vendes milionàries, Random House UK traient una edició per a adults, mestres introduint-la als seus plans de lectura, gires de la creadora per escoles de tot el país–, però va ser el seu públic objectiu qui va abraçar la causa amb furor. Sota el lema *choose*

La incorporació de l'August a l'escola posa a prova i revela la naturalesa d'alumnes, professors i pares

kind ("tria ser amable"), emprat com a *hashtag* a Twitter, s'ha estès un moviment juvenil pels Estats Units que advoca per la propagació del tipus d'actes que van salvar l'ànima d'Ebenezer Scrooge. Abans d'aquesta sorpresa majúscula, Palacio –que considera que una portada excel·lent pot ajudar un llibre regular a vendre's bé mentre que una de pèssima és incapaç de matar un gran llibre– es va trobar amb una sorpresa també considerable en veure com la seva pròpia editorial rebutjava la seva proposta d'il·lustrar la portada amb un nen disfressat d'astronauta, en sintonia amb una de les aficions de l'August. Ella no va protestar perquè, tal com diu un dels preceptes que s'inclouen en un apèndix de l'obra: "Si has d'escollir entre tenir raó i ser considerat, tria ser considerat". |

Aquesta imatge de Tad Carpenter il·lustra les diferents edicions del llibre

LA CAMPANA

es va trobar una nena amb una terrible deformació al rostre. "La meua reacció instintiva va ser sortir corrents perquè la meua filla no s'espantés i muntés una escena que pogués ferir aquella nena. Després em vaig sentir avergonyida i vaig pensar que tant de bo m'hagués posat a parlar amb ella amb naturalitat per mostrar-li a la meua filla que no passava res, que era una persona com qualsevol altra, que fugir només afegeix dolor a totes dues parts". La redempció va

(l'obra està narrada des de diferents veus i punts de vista).

Escrita al llarg d'un any i mig en sessions de dotze a tres de la matinada, i sota la influència del mite del Minotaure, el conte *La casa de Asterión* de Borges, *El senyor de les mosques* i documentals científics del Discovery Channel però en cap cas de l'univers friqui o circense ("em fa venir esgarrifances"), la novel·la troba el seu sentit últim en la propagació del missatge que l'amabilitat és el bé humà més

R.J. Palacio
Wonder /
La lección de
August

Traducció al català
d'Imma Falcó i al
castellà de Diego de
los Santos Domingo

LA CAMPANA /
NUBE DE TINTA
420 / 416 PÀGINES
14 / 14,95 EUROS